



# LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770  
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

## LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

*Rīgā*

*2022. gada 13. janvārī*

Satversmes tiesas 4. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Gunārs Kusiņš, tiesneši Artūrs Kučs un Anita Rodiņa,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto [..] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 272/2021),

### **konstatēja:**

1. Pieteikuma iesniedzējs pēc būtības lūdz Satversmes tiesu atzīt likuma “Par pagaidu papildu prasībām Saeimas deputātu un pašvaldību domju deputātu darbam” 2. pantu (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) I un II nodaļai, kā arī Satversmes 91. pantam.

2. Apstrīdētā norma noteic, ka no 2021. gada 15. novembra Saeimas darbā ir tiesīgs piedalīties tikai tāds Saeimas deputāts, kurš šajā likumā noteiktajā kārtībā ir uzrādījis sadarbspējīgu Covid-19 sertifikātu, kas apliecina vakcinācijas vai pārslimošanas faktu, kā arī deputāts, kurš saņēmis klīniskās universitātes slimnīcas speciālista vai konsīlija atzinumu par vakcinācijas atlikšanu uz noteiktu laiku un uzrādījis sadarbspējīgu sertifikātu par negatīvu veiktā testa rezultātu.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;

- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.<sup>3</sup> panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

4. Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punkts noteic, ka Satversmes tiesa izskata lietas par likuma atbilstību Satversmei. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktu persona pieteikumu Satversmes tiesā var iesniegt tikai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā.

Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likuma 18. un 19.<sup>2</sup> pantā noteiktās prasības.

6. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 19.<sup>2</sup> panta pirmajai daļai konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai var iesniegt ikviens persona, kura uzskata, ka tai Satversmē noteiktās pamattiesības aizskar tiesību norma, kas neatbilst augstāka juridiska spēka tiesību normai. Savukārt Satversmes tiesas likuma 19.<sup>2</sup> panta sestās daļas 1. punkts prasa pieteikumā šo uzskatu pamatot.

Atbilstoši Satversmes tiesas likumam personas pamattiesību aizskārums ir konstatējams, ja: pirmkārt, personai Satversmē ir noteiktas konkrētās pamattiesības, proti, apstrīdētā norma ietilpst konkrēto pamattiesību tvērumā; otrkārt, tieši apstrīdētā norma aizskar personai Satversmē noteiktās pamattiesības (*sk. Satversmes tiesas 2016. gada 23. novembra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2016-02-01 5. punktu*). Satversmes tiesa ir atzinusi, ka jēdziens „aizskar” ietverts Satversmes tiesas likumā ar mērķi norobežot konstitucionālo sūdzību no *actio popularis* jeb sūdzības vispārības labā (*sk. Satversmes tiesas 2002. gada 22. februāra sprieduma lietā Nr. 2001-06-03 secinājumu daļas 2.4. punktu*). Lai nošķirtu gadījumus, kad persona konstitucionālo sūdzību iesniedz nolūkā aizstāvēt savas tiesības, no gadījumiem, kad persona to dara vispārības labā, nepietiek ar konstatāciju, ka persona pieder pie grupas, uz kuru tiesību norma attiecas. Iesniedzot konstitucionālo sūdzību, pieteikuma iesniedzējam jānorāda objektīvi pārbaudāmi fakti, kas raksturo viņa pamattiesību

aizskārumu un ļauj konstatēt tā rašanās brīdi (*sal. sk. Satversmes tiesas 2013. gada 10. maija sprieduma lietā Nr. 2012-16-01 16.3. un 22.3. punktu*).

Pieteikumā vispārīgi norādīts, ka nedrīkst ierobežot Saeimas deputātu tiesības piedalīties Saeimas darbā, pamatojoties uz sadarbspējīga Covid-19 sertifikāta neesību. Šāds ierobežojums neatbilstot vairākām Satversmes normām, kā arī esot kvalificējams kā noziedzīgs nodarījums.

Tomēr pieteikumā nav sniegts pamatojums tam, kādā veidā apstrīdētās normas iespējamā neatbilstība pieteikumā norādītajām Satversmes normām izraisītu tieši Pieteikuma iesniedzējam Satversmē noteikto pamattiesību aizskārumu. Pieteikuma iesniedzējs nav Saeimas deputāts. Pieteikumā nav sniegts arī faktisko apstākļu izklāsts un tādējādi nav gūstams apstiprinājums tam, ka apstrīdētā norma Pieteikuma iesniedzējam būtu piemērota vai viņš kā citādi būtu nonācis tās tvērumā.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.<sup>2</sup> panta pirmajā daļā un sestās daļas 1. punktā noteiktajām prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 4. kolēģija

#### **nolēma:**

atteikties ierosināt lietu pēc [..] pieteikuma (pieteikums Nr. 272/2021).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētājs

Gunārs Kusiņš